

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Ekonomistler, Küresel Enflasyonun 2028'e Kadar Yüksek Kalmasını Bekliyor

Alman Ekonomi Araştırma Enstitüsü (Ifo) ve İsviçre Ekonomi Politikası Enstitüsü (IWP) Ekonomi Uzmanları Anketinin 2024 son çeyrek sonuçlarını yayımladı. Ankete göre, 2025'te küresel ortalama enflasyon oranının yüzde 3,9 olması bekleniyor. Ekonomistler, küresel enflasyonun 2026'da yüzde 3,5'e ineceğini öngörüyor. Enflasyonun 2028'de de bu seviyede kalması bekleniyor.

Ifo araştırmacısı Niklas Potrafke değerlendirmesinde, "Enflasyon beklentileri, merkez bankalarının enflasyon hedeflerinin üzerinde kalmaya devam ediyor. Bu enflasyon beklentileriyle daha fazla faiz indirimi olası değil." ifadesini kullandı.

Los Angeles'taki Yangınların Ekonomik Faturası 250 Milyar Doları Aşabilir

Dünya çapında hava tahmini hizmeti veren AccuWeather, Los Angeles ve çevresinde gerçekleşen yangınların ekonomik maliyetine ilişkin tahminlerini duyurdu.

Buna göre, geniş bir bölgede gerçekleşen yangınların neden olduğu toplam hasar ve ekonomik kaybın 250 milyar dolar ile 275 milyar dolar arasında olacağı tahmin edildi.

Yangınlar, çok sayıda yoğun yerleşim bölgesini tehdit etti ve Pacific Palisades ile Altadena gibi mahallelerde büyük tahribata yol açtı. Kentin değişik bölgelerinde 7 Ocak 2025 tarihinde başlayan ve şiddetli rüzgarlar nedeniyle hızla yayılan yangın sonrasında oteller, kısa süreli kiralamalar ve medikal malzemelerde fiyat artışları yaşanırken, dolandırıcıların sahte bağış kampanyaları düzenlediği de bildirildi.

AB, Rusya'ya Yeni Yaptırımlara Hazırlanıyor

AB ülkeleri, 24 Şubat tarihinde üçüncü yılına girecek Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Rusya'ya yönelik 16'ncı yaptırım paketinin detaylarını müzakere etmeye başladı.

Bu kapsamda, AB Komisyonu, üye ülkelere Rusya'dan alüminyum ithalatının yasaklanmasını da içeren bir paket sunacak.

AB, daha önce alüminyumun tel, boru ve folyo halinde ithalatını yasaklamış, ancak birincil alüminyum ithalatını sürdürmüştü. Ayrıca, AB üyesi 10 ülke, Rusya'dan gaz ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatının en kısa sürede yasaklanmasını istiyor.

Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, İrlanda, Letonya, Litvanya, Polonya, Romanya ve İsveç, Rusya'nın Avrupa'ya yakıt ihracatının önlenmesini, Rus LNG tankerlerinin limanlara girişine yasak getirilmesini talep ediyor. AB, savaş nedeniyle şimdiye kadar Rusya'ya yönelik 15 yaptırım paketini hayata geçirdi.

JPMorgan 2024 Yılında Rekor Kar Elde Etti

ABD'nin en büyük bankası JPMorgan Chase 2024 yılında karını, 2023 yılındaki 49,6 milyar dolardan 58,5 milyar dolara yükseltti. CEO Jamie Dimon, düşük işsizlik ve sağlıklı tüketici harcamalarına atıfta bulunarak "ABD ekonomisi dirençli oldu. İşletmeler ekonomi konusunda daha iyimser ve daha büyüme yanlısı bir gündem ve hükümet ile iş dünyası arasında gelişmiş iş birliği beklentileri onları cesaretlendiriyor." dedi. JPMorgan 31 Aralık'ta sona eren dördüncü çeyrekte karının 14 milyar dolar ve hisse başına 4,81 dolar olduğunu söyledi. Geçen yılın aynı döneminde kar 9,3 milyar dolar ya da hisse başına 3,04 dolar olmuştu.

ABD'nin en büyük bankası JPMorgan Chase 2024 yılında karını, 2023 yılındaki

İngiltere Rekabet Kurumu CMA Soruşturma Başlattı

İngiltere'nin rekabet otoritesi Competition and Markets Authority (CMA), Google'ın arama alanındaki hakimiyetinin rekabeti nasıl etkileyebileceğine dair bir soruşturma başlattı.

Tüketiciler ve işletmeler üzerindeki etkisi mercek altında Wall Street Journal'ın haberine göre CMA, Google'ın arama ve arama reklamcılığı hizmetlerindeki kontrolünün kapsamını ve bu etkinin tüketiciler ve işletmeler üzerindeki olası etkilerini değerlendirecek.

CMA'nin adil rekabet davranışını sağlama yetkisi var. Rapor, mevcut CMA rejiminin iki haftadan kısa bir süre önce yürürlüğe girdiğini belirtiyor. İngiltere'nin yeni kuralları, rekabet yetkililerine stratejik dijital pazar statüsüne sahip şirketleri belirleme ve adil rekabete ilişkin davranış gereklilikleri getirme yetkisi veriyor.

Alman Ekonomisi 2024'te Üst Üste İkinci Yıl Küçüldü

Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), Alman ekonomisine ilişkin 2024'ü kapsayan öncü büyüme verilerini açıkladı.

Buna göre, Almanya'da mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH), geçen yılın son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,1 daralırken, 2024 yılının tamamında ise bir önceki yıla göre yüzde 0,2 geriledi.

Böylece dünyanın 3. ekonomisi olan Almanya ekonomisinde 2023'teki yüzde 0,3'lük düşüşün ardından 2024'te de daralma görüldü. Alman ekonomisi, en son 2002-2003 döneminde iki yıl art arda küçülmüştü. Piyasalarda Avrupa'nın en büyük ekonomisinin geçen yıl yüzde 0,2 küçülmesi bekleniyordu.

Geçen yılın son çeyreğinde yüzde 0,1 küçülen Almanya ekonomisi, 2025'in ilk çeyreğinde de daralması halinde,

iki çeyrek art arda daralma olarak tanımlanan teknik resesyona girecek.

ifo: Almanya'daki Politik Belirsizlik Büyüme Tehlikeye Atıyor

ifo'nun Tahminler Başkanı Timo Wollmershäuser, "Almanya, savaş sonrası tarihinin en uzun durgunluk evresinden geçiyor. Ayrıca uluslararası bir karşılaştırmada da önemli ölçüde geride kalıyor." dedi.

Almanya ekonomisi bugün açıklanan verilere göre, 2024 yılını yüzde 0,2 daralmayla tamamladı. Böylece 2023 yılının ardından 2024 yılında da daralma yaşanmış oldu.

Eğer hiçbir karşı önlem alınmazsa, ifo araştırmacıları üretim şirketlerinin üretim ve yatırımlarını yurt dışına taşımaya devam edeceğinden korkuyor.

ifo'ya göre, üretkenlik artışı da zayıf kalacak, çünkü yüksek üretkenliğe sahip endüstrilerdeki katma değer ve istihdam, düşük üretkenlik büyümesine sahip hizmet sektörlerindeki katma değerle yer değiştirecek.

Doğru ekonomik politika rotası hızlı ve güvenilir bir şekilde belirlenirse, Almanya'da yatırım yapmak ve çalışmak tekrar daha değerli hale gelecek ve iyi bir %1'lik büyümeye ulaşmak da mümkün olacak.

Trump: Dış Gelir İdaresi Kurulacak

ABD Başkanı Donald Trump, gümrük vergileri, harçlar ve yabancı kaynaklardan elde edilen tüm gelirleri toplamakla görevli yeni bir birim oluşturacağını duyurdu. ABD Gelir İdaresi (IRS) aracılığıyla halkı vergilendirdiklerini belirten Trump, "Kendimizi vergilendirirken, yumuşak ve acınacak derecede zayıf ticaret anlaşmalarıyla Amerikan ekonomisi büyüme ve refahı dünyaya sundu. Artık bunun değişme zamanı geldi. Bugün tarifelerimizi, harçlarımızı ve yabancı kaynaklardan gelen tüm gelirleri toplamak için Dış Gelir İdaresini kuracağımı duyuruyorum." ifadelerini kullandı.

Ticaret yoluyla ABD'den para kazananlardan ücret almaya başlayacaklarını belirten Trump, "Nihayet adil paylarını ödemeye başlayacaklar." değerlendirmesinde bulundu.

FAO Küresel Gıda Fiyatları, Şeker Fiyatlarındaki Düşüşün Etkisiyle Geriledi

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), dünya gıda emtia fiyatlarının referansının aralık ayında bir önceki aya göre gerilediğini, bunun öncülüğünün uluslararası şeker fiyatlarında yaşanan düşüş olduğunu bildirdi.

FAO'dan yapılan açıklamaya göre, küresel olarak işlem gören bir dizi gıda emtiasının uluslararası fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen FAO Gıda Fiyat Endeksi, aralık ayında ortalama 127,0 puan olarak gerçekleşti .

FAO Gıda Fiyat Endeksi Kasım ayına göre yüzde 0,5 düşerken, Aralık 2023'e göre yüzde 6,7 arttı. 2024 yılı genelinde endeks, 2023'teki ortalama değerden yüzde 2,1 daha düşük olan 122,0 puan kaydetti. Tahıl ve şeker için fiyat tekliflerindeki önemli düşüşleri bitkisel yağlar, süt ürünleri ve et fiyatlarındaki daha küçük ancak önemsiz olmayan artışlarla telafi etti. 2024 yılı için FAO Tahıl Fiyat Endeksi, 2023 seviyesinden yüzde 13,3 düşerek 113,5 puan ortalamasına ulaştı.

Aralık ayında FAO Tahıl Fiyat Endeksi, mısır fiyat tekliflerindeki marjinal artışın buğday fiyatlarındaki düşüşü telafi etmesiyle Kasım ayına göre nispeten değişmedi ve bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,3 daha düşüktü.

Rusya ile İran Arasında 20 Yıllık İşbirliği Anlaşması

Moskova ve Tahran arasındaki kapsamlı stratejik ortaklık anlaşması 20 yıllık bir süre için imzalandı.

Konuyla ilgili açıklama yapan İran'ın Rusya Büyükelçisi Kazem Celali, "Anlaşma imzalandıktan sonra İran parlamentosu tarafından onaylanması gerekiyor. Parlamento tarafından onaylandıktan sonra 20 yıl süreyle yürürlükte kalacak" dedi. Büyükelçi anlaşmanın otomatik olarak uzatılıp uzatılmayacağını belirtmedi.

2025 Ekonomi Gündemine Trump 2.0 Damga Vuracak

Dünyanın önde gelen merkez bankaları son on yılların en kötü enflasyon şokunun ardından faiz

oranlarını düşürmeye çalışırken, küresel ekonomi yeni yıla artan jeopolitik gerilimlerle giriyor. Enflasyonist baskılar devam ederken İngiltere ekonomisi bocalıyor. Euro Bölgesi'nin en büyük ekonomileri siyasi kargaşa içinde. Çin ise ekonomisini canlandırmak için mücadele ederken, güney ülkeleri artan borç faizi ödemeleriyle karşı karşıya.

Ekonomistlere göre 2025'te ekonomi Donald Trump'ın bir dizi yeni politikayı ne kadar hızlı ve dramatik bir şekilde uygulamaya koyacağına bağlı. Özellikle gümrük vergileri ve göçle ilgili birçok belirsizlik, ekonomiyi öngörülemez şekillerde sekteye uğratabilir. Ancak pek çok ekonomist Trump'ın seçim kampanyası sırasında dile getirdiği ve Çin'e %60'a varan, ABD'nin hem düşmanlarına hem de müttefiklerine %20'ye varan ithalat tarifelerini içeren tehdit cephaneliğinin tamamını kullanmaktan kaçınacağı konusunda umutlu.

WEF: Küresel İşbirliği Kritik Dönüm Noktasında

WEF'in McKinsey & Company ile uluslararası işbirliğini ölçen 41 göstereyi dikkate alarak geliştirdiği, Küresel İşbirliği Barometresi 2025 yayımlandı. Barometre, uluslararası işbirliğinin artan jeopolitik tansiyon ve istikrarsızlıklar nedeniyle "yatay seyrettiğini" ancak iklim finansmanı, ticaret ve inovasyondaki olumlu ivmenin umut vadettiğini gösterdi.

Artan çatışmalar ve insani krizler geçen yıl Orta Doğu, Ukrayna ve Sudan başta olmak üzere dünyanın diğer bölgelerindeki gelişmelerle rekor seviyeye ulaşırken, Soğuk Savaş sonrası dönemi tanımlayan "büyük ölçüde istikrarlı işbirliği düzeni" yerini daha parçalı bir görünüme bıraktı. Öte yandan, iklim eyleminden teknolojik yönetişime kadar acil sorunlara yönelik çözümler birbirine bağımlı olmaya devam ediyor.

ABD ve Çin Arasında Ticaret Savaşları Yeniden Başlar mı?

ABD'de Trump'ın yaptığı açıklamalar, halihazırda çeşitli problemlerle uğraşan dünya ekonomileri için yeni sıkıntıların başlayabileceği yönündeki fiyatlamaları güçlendiriyor.

Çin'de bir süredir devam eden deflasyon korkusu hükümetin attığı adımlara rağmen aşılamazken, yeni dönemle birlikte buna bir de ticaret savaşının eklenebileceği endişesi güvenli liman varlıklarından olan tahvillere talebi artırdı.

Pekin yönetiminin Çin'in onlarca yıl sürebilecek bir ekonomik durgunluğa sürüklenmesini durduramayacağına dair endişeler artarken, aynı zamanda Çin'in ekonomik yavaşlamasının emtia talebinin azalmasına yol açabileceği ve bu durumun, emtia fiyatlarındaki değişimlere duyarlı olan enerji gibi sektörleri olumsuz etkileyeceğine işaret ediliyor.

İş Yatırım Uluslararası Piyasalar Direktörü Şant Manukyan yaptığı değerlendirmede,

"Çin ekonomisindeki mevcut durumun üç temel nedeni var. Bunlar, deflatif baskı, konut sektöründeki gelişmeler ve ekonomideki beklentiler." dedi.

2025'te Dünyayı Neler Bekliyor? Goldman Sachs'tan Küresel Ekonomi İçin 7 Kritik Tahmin

1) Küresel GSYİH Büyümesi: Goldman Sachs, artan gerçek hanehalkı gelirleri ve gevşeyen mali koşullar tarafından yönlendirilen 2025'te yıllık bazda yüzde 2,7'lik sağlam bir küresel reel GSYİH büyümesi öngörüyor.

Raporda faiz indirimlerinin rolü vurgulanarak, "ABD büyümesinin, önemli ölçüde daha güçlü üretkenlik artışı göz önüne alındığında, gelişmiş piyasalardaki rakiplerini geride bırakmaya devam etmesi muhtemel." denildi. Çekirdek enflasyonun gelişmiş piyasalarda 2025 yılı sonuna kadar hedef seviyelere dönmesi bekleniyor.

2) ABD Ekonomik Görünümü: Goldman, güçlü gelir büyümesi ve finansal gevşemeye atıfta bulunarak 2025 yılında ABD GSYİH büyümesinin genel beklentinin üzerinde yüzde 2,4 olmasını bekliyor. Çekirdek PCE enflasyonunun Aralık 2025'e kadar yüzde 2,4'e düşmesi bekleniyor.

Banka ayrıca işsizlik oranının yıl sonuna kadar yüzde 4'e düşeceğini öngörüyor.

3) Fed Politikası: Goldman Sachs, Fed'in 2025 yılında üç faiz indirimi uygulayacağını öngörüyor. İlk 25 baz puanlık indirim Mart ayında, ardından Haziran ve Eylül aylarında ek indirimler geleceğini öngörüyor. Bu, nihai faiz oranını yüzde 3,5-3,75'e getirecek. Banka ayrıca Fed'in bilanço daraltma işlemini Ocak ayında azaltmasını ve bunu 2025'in ikinci çeyreğine kadar tamamlamasını bekliyor.

4) Euro Bölgesi Büyümesi: Goldman, yüksek enerji fiyatları ve Çin'den gelen rekabet baskısı nedeniyle "üretim sektöründe devam eden yapısal karşı rüzgarları" yansıtan Euro bölgesi için yüzde 0,8'lik genel beklenti altı GSYİH büyümesi öngörüyor.

Mali sıkılaştırma ve ticaret politikası belirsizliklerinin büyümeyi etkilemesi bekleniyor. Enflasyonun yıl sonuna kadar yüzde 2'ye dönmesi ve hizmet enflasyonunda kademeli bir azalma olması öngörülmüyor.

5) ECB Politika Görünümü: Avrupa Merkez Bankası'nın ardışık 25 baz puanlık faiz indirimlerine devam etmesi ve politika faizini Temmuz 2025'e kadar yüzde 1,75'e getirmesi bekleniyor. Ancak Goldman, büyüme ve enflasyon daha da zayıflarsa "daha hızlı ve daha derin kesintilerin" gerekli olabileceği konusunda uyararak olası aşağı yönlü risklere dikkat çekiyor.

6) Çin'in Ekonomik Yavaşlaması: Goldman Sachs, Çin'de gerçek GSYİH büyümesinin 2025'te yüzde 4,5'e düşeceğini öngörüyor, çünkü kuruma göre, politika gevşetme önlemleri zayıf iç tüketimi, emlak piyasası mücadelelerini ve daha yüksek ABD tarifelerinin etkisini tam olarak dengeleyemiyor.

Wall Street firması, "Uzun vadede, kötüleşen demografi, çok yıllık borç azaltma eğilimi ve küresel tedarik zinciri risklerinin azaltılması gibi çeşitli yapısal zorluklar göz önüne alındığında Çin'in büyüme görünümü konusunda ihtiyatlı olmaya devam ediyoruz" dedi.

7) ABD Politikası ve Jeopolitik Riskler: Son olarak, Goldman yatırımcılara, özellikle, ABD politika değişikliklerini ve jeopolitik gelişmeleri yakından izlemelerini tavsiye ediyor.

Başlıca riskler arasında Çin ve otomobillere uygulanan daha yüksek tarifeler, daha düşük göç, vergi kesintileri ve düzenleyici geri çekilmeler yer alıyor.

Goldman, vergi indirimlerinin büyümeyi artırabileceğini ancak "daha yüksek tarifelerden kaynaklanan düşüşün" bu kazanımları telafi edebileceğini ve Avrupa ile Çin'in daha büyük ekonomik darbelerle karşı karşıya kalabileceği konusunda uyarıyor. Raporda ayrıca Ortadoğu'daki durumdan, Rusya-Ukrayna savaşından ve ABD-Çin ilişkilerinden kaynaklanan risklere de dikkat çekiliyor.

LOJİSTİK GELİŞMELER

İran Makamlarına Uzlaşma Çağrısı

İran'ın Türk TIR'larını kendi ülkesinden akaryakıt almaya zorlaması, yüksek karayolu geçiş ücretleri ve diğer uygulamaları, Türk taşımacılarına ağır maliyetler yüklemeye devam ediyor. Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND), İran'ın Türk taşımacılara yönelik zorlaştırıcı politikalarını eleştirerek İran makamlarını ve taşımacılarını uzlaşmaya davet etti. UND, yetkilileri İran makamlarına şu taleplerde bulundu:

- Akaryakıt fiyat farkı uygulamasına son verilmesi,
- Türk araçlarına İran içerisinde yakıt temin edilmesi,
- Türk sürücülerine yapılan kötü muamelenin son bulması.
- 'Dolu Depo Uygulaması' son bulmalı.

Türkiye'nin 13. Lojistik Merkezi Boğazköprü Gün Sayıyor

Türkiye Cumhuriyet Devlet Demiryolları (TCDD) tarafından inşa edilen lojistik merkezlerle ilgili konuşan Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, planlı ve entegre ulaştırma altyapısının Türkiye'nin uluslararası ticaretteki rekabet gücünü artıracığını vurguladı.

Bakan Uraloğlu, "Ülkemizin ulaşım ağının kritik noktalarından birinde yer alan ve yük akışının yüksek olduğu Kayseri'de Boğazköprü Lojistik Merkezi Projesi'ni tamamlama aşamasına geldik. Boğazköprü ile Türkiye'nin lojistik merkez sayısı 13'e çıkacak." dedi.

Abdulkadir Uraloğlu: 2024'te Demiryollarında 279,4 Milyonu Aşkın Yolcu Taşındı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından paylaşılan 2024 yılı yolcu verilerini değerlendirdi.

Yüksek hızlı trenlerle (YHT) geçen yıl seyahat eden yolcu sayısının 12 milyon 463 bin 297'ye ulaştığını ifade eden Uraloğlu, "Bölgesel ve anahat trenlerimizi ise toplam 10 milyon 721 bin 613 yolcu kullandı. 256 milyon 241 bin 472 vatandaş raylı sistem hatlarından faydalandı.

Böylece 2024'te yüksek hızlı, anahat ve bölgesel trenler ile kent içi raylı sistem projelerinden 279 milyon 426 bin 382 vatandaş yararlandı." dedi. Marmaray'ın, Gebze-Halkalı arasında yılın tamamında 218 milyon 886 bin 16 yolcuya hizmet verdiğini aktaran Uraloğlu, "Sirkeci-Kazlıçeşme Hattı'nı 3 milyon 159 bin 496, Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnautköy Hattı'nı da 9 milyon 659 bin 688 vatandaşımız kullandı.

Halkalı-Bahçeşehir Hattı ile İstanbul'daki hatlarımızı 231 milyon 808 bin 773 yolcu kullandı." değerlendirmesinde bulundu.